

JAK SE ŽILO

Vítej na dvoře císaře Rudolfa II.!

Napsala
Lenka Vašíčková

Když se římský císař a český král Rudolf II. rozhodl roku 1538 natrvalo přestěhovat s celým dvorem do Prahy, mnozí se tomu divili – habsburští panovníci dávali přednost Vídni. **Rudolf byl vlastně jediný, který se rozhodl jinak: Praha pro něj představovala pevnou politickou základnu, na rozdíl od Vídně nebyla ohrožována útočnými Turky a v neposlední řadě se mu hodně líbila.** Za Rudolfova panování se tedy opět stala centrem vzdělanosti i umění a obdivovanou metropolí, která se zařadila na úroveň Madridu, Paříže i Říma.

Rudolf II. Habsburský (1552–1612)

- Císař Svaté říše římské, král český, uherský a chorvatský, markrabě moravský a arcivévoda rakouský.
- Milovník umění, alchymie a okultních věd.
- Učinil z Prahy sídelní město císařského dvora.
- Trpěl nejspíš duševní chorobou, dokonce se pokusil o sebevraždu. Zemřel bez legitimních potomků.

JAK SE ŽILO...

Bláto v podhradí

Jak tedy vypadala Praha za Rudolfo-
vých časů? Město mělo v té době 50 až
60 000 obyvatel a 3 300 domů, mezi

nimiž bylo 118 šlechtických paláců.

**Hlavní cesty města měly kamenný
povrch, tržiště a k nim při-
léhající ulice byla dlážděny
tak zvanými „kočičími
hlavami“, hrbolatými ka-
meny, které v historických
částech některých měst
můžeš spatřit dodnes.**

Méně užívanými ulicemi vedly
nezpevněné cesty, po nichž se
při dešti lidé brodili blátem.
Chudé uličky v okrajových
částech Prahy lemovaly stoky,
jimiž tekla všechna odpad
z domů a způsoboval nejrůz-
nější nemoci.

Smetánka na Hradě

Tyto strasti však až nahoru na
Hrad nedolehly. **Na císařském
dvore se pohybovalo okolo
tisíce šlechticů, kteří si uměli
rozmákle užívat život.** Nákladné
ceremonie a plesy, závody koní,
střelba z kuší, šermířské turnaje, mí-
čové hry... A také vyhlášené hostiny
trvající několik hodin, při nichž bylo
stolovníkům na zlatém a stříbrném
nádobí předkládáno nejméně deset
až patnáct chodů těch největších
lahůdek.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

✓ Malíř Arcimboldo představil císaře Rudolfa II. jako antického boha zahrad a ovocných rostlin Vertumna

Z Rudolfových sbírek

Rudolf miloval dílo německého malíře Albrechta Dürera (1471–1528). Za jeho *Růžencovou slavnost* zaplatil 900 dukátů; dalších 200 dukátů jej stál přenos obrazu z Benátek přes Alpy do Prahy. Ano, čteš správně, přenos. Rudolf měl takový strach, aby se obraz nepoškodil, že jej nechal opravdu přenést! Dnes si tento skvost můžeš prohlédnout v Národní galerii v Praze.

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

MUDRCI

A

ŠARLATÁNI

Mudrci a šarlatáni

V podzemí Pražského hradu se prý podle pověstí za **Rudolfových časů** ukryvala **tajná alchymistická laboratoř, kde panovník trávil spoustu času.** Na císařský dvůr se v té době hrnula spousta

moudrých mužů i šarlatánů, které prověřoval Rudolfův osobní lékař Tadeáš Hájek z Hájku, sám významný astronom, matematik a alchymista. **Jedním z jeho úspěchů bylo pozvání dánského astronoma Tychona Brahe, dodnes označovaného za nejpresnějšího pozorovatele hvězdné oblohy do vynálezu dalekohledu.**

V Praze se Brahe seznámil s vynikajícím matematikem Janem Keplerem, jenž dokázal jeho astronomická měření přesně propočítat a otevřít tak cestu k poznání dalším vědcům.

Jinou, neméně zajímavou, dvojici tvořili Angličané matematik a mystik John Dee a lékárník Edward Kelley. Kelley do Čech utekl z Ang-

lie, kde mu za padělání dokumentů kat uřízl obě uši; Dee se zase znelíbil anglické královně Krvavé Mary (Marii Tudorovně), protože z hvězd vyčetl datum její smrti.

➤ Rudolf II. rád trávil čas debátami s alchymisty a umělci

lie, kde mu za padělání dokumentů kat uřízl obě uši; Dee se zase znelíbil anglické královně Krvavé Mary (Marii Tudorovně), protože z hvězd vyčetl datum její smrti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PITVA + GOLEM

Jak to bylo s golemem?

Židovský učenec rabi Löw měl v době vlády Rudolfa II. sestavit umělého člověka – golema. Měl se znát i s Rudolfem II., který o golema velmi stál. Pověsti ale tentokrát určité lžou – zprávy o golemovi ve skutečnosti pocházejí z doby, kdy už byl rabi dávno po smrti, a tajemného hliněného muže se nikdy nepodařilo najít.

První veřejná pitva

Roku 1600 zažila Praha vědeckou šenzaci: lékař Jan Jesenius provedl první veřejnou pitvu v českých zemích. Trvala tři dny a zúčastnily se jí tisíce diváků. Lékař použil tělo zloděje, kterého krátce předtím oběsil kat. I sám Jesenius skončil v rukou kata – jako účastník stavovského povstání byl roku 1621 popraven na Staroměstském náměstí katem Mydlářem.

PROCHÁZKA DO ZOO

Procházka do zoo

V prostorách Pražského hradu se nacházel i **císařský zvěřinec**, který Rudolf zásoboval s velkolepostí sobě vlastní. **Nemohli chybět lvi, symboly české stá-**

nosti, byli tam i tři levharti od ruského cara, tygr od vévody Medicejského, dva gepardi, medvědi.

V oboře Hvězda se pomalým krokem kolébali velbloudi, v sadě za zvěřincem žili barevní papoušci... Rudolfovým největším miláčkem byl ovšem **lev**.

Mohamed, kterému císař nechal udělat horoskop u slavného Tychona Brahe.

Ten tehdy zjistil, že se lev narodil za stejného postavení hvězd jako Rudolf II. a že tedy oba ve stejný den i zemřou.

Je jasné, že lvu byla od té chvíle věnována ta nejlepší péče, ale osud stejně zasáhl. Mohamed zemřel 19. ledna 1612, císař jen jeden den po něm... Že by na těch horoskopech vážně něco bylo? ■